

Recenzja osiągnięć naukowych oraz dorobku naukowego

będących podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego Pani **dr Justynie JURCZAK** w dziedzinie: nauk społecznych, w dyscyplinie: nauki o bezpieczeństwie

1. Podstawa formalno-prawna recenzji

Niniejsza recenzja została sporządzona na podstawie uchwały Rady Dyscypliny Naukowej Nauki o Bezpieczeństwie Akademii WSB w Dąbrowie Górniczej nr 16/2025/2026 z dnia 13 stycznia 2026 r. w sprawie zmiany składu komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr Justynie Jurczak w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie.

Zgodnie z zapisami art. 219 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, 1871, 1897 oraz Dz. U. z 2025 r. poz. 619, 620, 621, 622, 1162), celem niniejszej recenzji jest stwierdzenie czy osiągnięcia naukowe Kandydatki do stopnia doktora habilitowanego stanowią znaczny wkład w rozwój nauki o bezpieczeństwie oraz czy Habilitantka wykazała się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej, w szczególności zagranicznej.

Biorąc pod uwagę, wymogi ustawowe poniżej przedłożona recenzja obejmuje ogólne informacje o wykształceniu i działalności zawodowej Habilitantki, a także dwa najważniejsze elementy składające się na dorobek Pani Justyny Jurczak: osiągnięcia naukowe będące przedmiotem postępowania habilitacyjnego oraz aktywność naukową realizowaną w uczelniach i instytucjach naukowych w Polsce i zagranicą.

2. Ogólna charakterystyka wykształcenia i działalności zawodowej Habilitantki

W 2010 roku na Wydziale Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Administracji Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie, Habilitantka ukończyła studia II stopnia na kierunku „bezpieczeństwo wewnętrzne”. W 2014 r. roku na tej samej Uczelni obroniła pracę doktorską i decyzją Rady Wydziału Bezpieczeństwa Wewnętrznego uzyskała stopień naukowy doktora w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie.

Pragnę podkreślić, że wybór obszaru zainteresowania Habilitantki wynikał bezpośrednio z faktu zatrudnienia na umowę o pracę od 1 września 2010 r. w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie (od lipca 2023 r. Akademia Policji w Szczytnie), najpierw na stanowisku asystenta, a po uzyskaniu stopnia doktora na stanowisku adiunkta. W latach 2018-2019 Pani dr Justyna Jurczak pełniła funkcję prodziekana ds. studenckich.

Od samego początku pracy zawodowej w Uczelni w Szczytnie działalność dydaktyczna Habilitantki pozostawała w bezpośrednim związku z prowadzoną działalnością naukową. Warto podkreślić, że początkowo obszar zainteresowań badawczych Habilitantki dotyczył głównie problematyki bezpieczeństwa imprez masowych, a w szczególności tzw. przestępczości stadionowej oraz mowy nienawiści. Po doktoracie uwidoczniły się zainteresowania Habilitantki obszarem strategicznego zarządzania bezpieczeństwem, w tym planowania i analizy strategicznej, a od kilku lat również projektowania w dziedzinie bezpieczeństwa.

Dla rozwoju obszaru zainteresowania Habilitantki istotny jest także fakt podjęcia współpracy z Polską Komisją Akredytacyjną, gdzie od maja 2020 r. pełni rolę eksperta w pierwszym zespole nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie.

Za osiągnięcia naukowe oraz osiągnięcia na rzecz rozwoju, promocji i kształtowania wizerunku Uczelni Habilitantka wielokrotnie wyróżniana była nagrodą Komendanta-Rektora Akademii Policji w Szczytnie.

Reasumując powyższe pragnę podkreślić, że okres pracy zawodowej związany z pracą na stanowiskach naukowo-dydaktycznych oraz administracyjnych w Akademii Policji w Szczytnie, a także współpraca z Polską Komisją Akredytacyjną umożliwiły Pani dr Justynie Jurczak zebranie niezbędnego doświadczenia naukowego i skoncentrowanie wysiłku w zakresie planowania i realizacji procesu badawczego mieszczącego się w obszarze bezpieczeństwa narodowego.

3. Ocena głównego osiągnięcia naukowego Habilitantki

Jako główne osiągnięcie naukowe Habilitantka wskazała monografię pt. „Projektowanie jako narzędzie planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa”, wydawnictwo Difin, Warszawa 2024, ISBN 978-83-8270-313-9, ss. 182. Praca uzyskała jedną pozytywną recenzję wydawniczą prof. dr. inż. Mariana Kozuba. Monografia ukazała się w wersji papierowej, a także w formie otwartego dostępu elektronicznego (<https://open.icm.edu.pl/items/4bc107d3d408-48a7-ad0a-bd4Dfe3b859>).

Treść monografii została zawarta w układzie: wstęp, sześć rozdziałów merytorycznych oraz zakończenie. Całość kończy obszerny wykaz bibliograficzny oraz zestawienie, rysunków, tabel i wykresów.

Każda monografia naukowa jako swoiste sprawozdanie z przeprowadzonych badań powstaje jako dzieło oparte na dogłębnie przemyślanych założeniach metodologicznych od zarysu przedmiotu badań, przez cel, problem i hipotezę badawczą, po wskazanie metod badawczych niezbędnych do weryfikacji tych założeń. Przedmiotowa monografia zawiera założenia metodologiczne w rozbudowanym wstępie.

Podjęta przez Autorkę problematyka wykorzystania projektowania w planowaniu strategicznym państwa, jest trudna zwłaszcza w procesie tworzenia strategii bezpieczeństwa narodowego. Zgadzam się z Habilitantką, że jest to obszar dość słabo rozpoznany naukowo, a zatem występuje tu luka poznawcza, którą Habilitantka postanowiła zgłębić i uzupełnić (s. 8).

Przystępując do swoich rozważań Autorka słusznie przyjęła założenia dualistycznej koncepcji bytu jako dualizmu ontologicznego oraz koncepcji esencjalistycznej. W tym duchu

podejmując wysiłek badawczy sformułowała interesujący problem badawczy w postaci pytania: jaka procedura badawcza oraz jakie metody, techniki i narzędzia badawcze optymalizowałyby metodę planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa w warunkach zmienności, złożoności i nieprzewidywalności?

Zgłębienie tak wieloaspektowego problemu badawczego jak poszukiwanie najlepszego rozwiązania (w ramach określonych ograniczeń) w procesie planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa, jest zadaniem badawczo ciekawym, ale równocześnie niezmiernie trudnym i wymagającym ze względu na środowisko bezpieczeństwa państwa, które cechuje się dużą złożonością, zmiennością i nieprzewidywalnością. W mojej ocenie ma to szczególne znaczenie dla rozwoju teorii, a zwłaszcza praktyki nauk o bezpieczeństwie. Łatwiej jest zrozumieć zakres tego problemu po zapoznaniu się z pięcioma szczegółowymi pytaniami badawczymi (s. 9):

1. Jakie cechy opisują środowisko bezpieczeństwa państwa w XXI wieku?
2. W jaki sposób prowadzić należy analizę strategiczną, aby pozyskać informacje istotne dla procesu planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa?
3. W jaki sposób projektowanie usprawnić może proces planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa?
4. Jakie metody, techniki i narzędzia badawcze wykorzystać można, prognozując warunki środowiska bezpieczeństwa państwa?
5. Jakie metody, techniki i narzędzia badawcze wykorzystać można, projektując przyszłe pożądane warunki środowiska bezpieczeństwa państwa?

Adekwatnie do problemu badawczego Habilitantka jako główny cel swoich badań wskazała: zaprojektowanie konceptualnego modelu metody planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa z wykorzystaniem prognozowania i projektowania jako narzędzi analizy strategicznej (s. 10).

Stosownie zaś do szczegółowych pytań badawczych sformułowała pięć celów szczegółowych (s. 9):

1. Dokonanie identyfikacji cech charakterystycznych dla środowiska bezpieczeństwa państwa w XXI wieku.
2. Określenie logiki postępowania i kolejności czynności analitycznych podejmowanych na rzecz planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa.
3. Wykazanie zasadności zastosowania projekcji jako narzędzia analizy strategicznej w ramach procesu planowania strategicznego na poziomie państwa w turbulentnym środowisku bezpieczeństwa.
4. Identyfikacja i zastosowanie konkretnych metod jakościowo-ilościowych oraz technik i narzędzi badawczych umożliwiających agregowanie i ekstrapolację kategorii bazowych na zakładany okres prognozy.
5. Zastosowanie metody idealizacji i stopniowej konkretyzacji w procesie kreowania przyszłych, pożądanych warunków środowiska bezpieczeństwa państwa.

Dokonana analiza szczegółowych problemów badawczych i celów pozwala na stwierdzenie, że stanowią one logiczny układ założeń, których realizacja gwarantuje osiągnięcie

głównego celu badań, a tym samym rozwiązanie głównego problemu badawczego. Moją uwagę przykuła jednak kolejność ekspozycji tych założeń. Logicznym następstwem zarysu przedmiotu badań jest pojawienie się głównego problemu badawczego, który implikuje główny cel badań. Tak samo logicznym postępowaniem jest dekompozycja głównego problemu badawczego na szczegółowe pytania badawcze oraz dekompozycja głównego celu badań na cele szczegółowe. W monografii natomiast przedstawione cele szczegółowe korelują ze szczegółowymi pytaniami badawczymi, ale dopiero po nich pojawia się główny cel badań, co jest zabiegiem dość dziwnym.

Ponadto w głównym problemie badawczym pojawia się pytanie o optymalną metodę planowania strategicznego, a cel badań skupia się na zaprojektowaniu conceptualnego modelu metody planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa. Rodzi się zatem pytanie, czy model conceptualny będzie modelem optymalnym? Jednakże wnikliwa analiza całości dzieła, a w szczególności treści rozdziału 5, rozwiewa moje wątpliwości, gdyż tu Habilitantka sformułowała zagadnienie optymalizacyjne wymagające rozwiązania, które posłużyło do zaproponowania conceptualnego modelu metody planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa.

We wstępie natomiast próżno doszukiwać się hipotezy roboczej. Pragnę podkreślić, że moim zdaniem, sformułowanie hipotezy w pracach projektowych jest wskazane i wręcz zasadne, gdy celem badań jest weryfikacja konkretnych przypuszczeń, określenie związków przyczynowo-skutkowych pomiędzy elementami lub testowanie konkretnych rozwiązań. W takich badaniach hipoteza, jako przypuszczenie oparte na prawdopodobieństwie, ułatwia prawidłowe prowadzenie procesu badań, pomaga w doborze metod i formułowaniu wniosków. W przypadku opiniowanej monografii nasuwa się pytanie: czy w tym procesie badawczym, przy tak sformułowanym problemie badawczym i celu badań należałoby sformułować hipotezę roboczą? Czy jej brak jest metodologicznym błędem w procesie badawczym? W moim przekonaniu, w sytuacji gdy przedmiot badań jest słabo rozpoznany (słabo zbadany), wówczas celem badania powinno być dokładniejsze zbadanie danego przedmiotu (stworzenie uproszczonego modelu tego przedmiotu) i dopiero wówczas, w kolejnych etapach badań, należałoby sformułować konkretne hipotezy, które można przetestować w przyszłych badaniach. W przedmiotowym dziele celem badań było zaprojektowanie conceptualnego modelu metody planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa z wykorzystaniem metod prognozowania i projektowania jako narzędzi analizy strategicznej. Oczywiście w przypadku przyjętego przedmiotu badań mamy do czynienia z bardzo złożoną problematyką i dość słabo rozpoznaną zwłaszcza w zakresie metod projektowania jako narzędzi analizy strategicznej pomocnych przy tworzeniu strategii bezpieczeństwa narodowego. Tu jednak chcę podkreślić, że literatura w zakresie zarówno prognozowania, jak i projektowania w planowaniu strategicznym jest dość obszerna, co sama Habilitantka wykazała w rozdziale 2 i 3 dzieła. Ponadto wnikliwa analiza treści celów szczegółowych (s. 9) wskazuje na intuicyjne przypuszczenia Habilitantki co do możliwych odpowiedzi na szczegółowe pytania badawcze, co samo w sobie stanowi fundament do sformułowania hipotezy. W przedmiotowym dziele można uznać, że Habilitantka przyjmując swoje założenia badawcze zrezygnowała ze sformułowania hipotezy roboczej na rzecz pytań badawczych w pełni świadomie. Szkoda tylko, że w swoich założeniach we wstępie nie odniosła się do tej kwestii, co rozwiałoby wszelkie wątpliwości.

W procesie rozwiązywania głównego problemu badawczego Habilitantka przyjęła podejście teoretyczno-empiryczne oraz systemowe, a także wyspecyfikowała szereg metod badawczych niezbędnych na etapie rozwiązywania konkretnych szczegółowych problemów badawczych, zwłaszcza w zakresie prognozowania i projektowania celów polityki bezpieczeństwa państwa (rys. 1,1, 1.2 i 1.3 , s. 11-13). Tymi metodami są:

- metoda modelowania otoczenia państwa,
- metoda identyfikacji megatrendów i ich dekompozycji do postaci wyzwań,
- metoda identyfikacji oceny, redukcji i opisu sił i słabości,
- metoda SWOT/TOWS,
- metoda delficka,
- metoda grupowania danych – analiza skupień,
- metoda idealizacji i stopniowej konkretyzacji.

Oczywiście ten zestaw metod uzupełniają takie metody jak krytyczna analiza literatury przedmiotu badań i metody teoretyczne jak: analiza, synteza, abstrahowanie, wnioskowanie czy uogólnienie, które nie zostały wprost wymienione, a zastosowane w całej monografii. Całość wykorzystanych metod uznaję za w pełni wystarczający zestaw do rozwiązania głównego problemu badawczego.

Pragnę podkreślić, że wzajemna korelacja przedstawionych problemów szczegółowych i celów wskazuje na dogłębnie przemyślaną koncepcję procesu badawczego. To z kolei ma swoje przełożenie na adekwatną strukturę rozdziałów merytorycznych całego dzieła.

Przy czym pierwsze trzy rozdziały zawierają rozważania czysto teoretyczne. W rozdziałach tych przeprowadzono przegląd i dogłębną krytyczną analizę dostępnej literatury. Rozdział pierwszy dotyczy środowiska bezpieczeństwa państwa w XXI wieku oraz teoretycznego ujęcia zarządzania strategicznego, w tym opracowywania i wdrażania strategii bezpieczeństwa z wykorzystaniem wyników ekstrapolacji i projekcji. Rozdział drugi zawiera rozważania dotyczące istoty procesu planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa. Habilitantka podkreśliła tu znaczenie analizy strategicznej jako immanentnej składowej procesu planowania w dziedzinie bezpieczeństwa. Za cenne należy uznać uwagi dotyczące niedostosowania istniejących rozwiązań i ograniczoną użyteczność wyników samego prognozowania w dziedzinie bezpieczeństwa. Ponadto zgadzam się z Habilitantką, że we współczesnym świecie myślenie strategiczne i planowanie w dziedzinie bezpieczeństwa powinno sprowadzać się przede wszystkim do projektowania przyszłości, a nie tylko ograniczać się do jej prognozowania (przewidywania wystąpienia przyszłych procesów i zdarzeń) (s. 53). Dlatego też za cenne uważam rozważania zawarte w rozdziale trzecim, gdzie przedstawiona została istota i zakres projektowania jako postępowania badawczego prowadzącego do zmian istniejącego stanu środowiska, wskazując jednocześnie na możliwość zastosowania projekcji w badaniach problemów bezpieczeństwa.

Rozważania Habilitantki we wszystkich trzech pierwszych rozdziałach mają głębokie podłoże analityczne wiedzy z obszaru planowania strategicznego bezpieczeństwa państwa z nawiązaniem do wielu uznanych ekspertów z zakresu metodologii prognozowania i projektowania.

Rozdziały czwarty, piąty i szósty mają już charakter typowych badań empirycznych, gdzie w sposób praktyczny Habilitantka zastosowała wybrane metody w procesie prognozowania i projektowania warunków środowiska bezpieczeństwa państwa jako środków do formułowania celów polityki bezpieczeństwa państwa w ramach złożonej procedury planowania strategicznego.

Tu warto podkreślić, że Habilitantka świadomie ograniczyła zakres prowadzonych badań wyłącznie do etapu analizy strategicznej i formułowania celów polityki bezpieczeństwa, a pominęła etap planowania strategicznego związany z opracowaniem opcji strategicznych i wyboru jednej skutecznej, jako strategicznej koncepcji osiągnięcia założonych celów. Zgadzam się z jej założeniem, że kluczowe dla istoty zrozumienia złożoności planowania strategicznego bezpieczeństwa państwa w warunkach zmienności, złożoności, a przede wszystkim nieprzewidywalności środowiska bezpieczeństwa jest właściwie przeprowadzony proces identyfikacji i agregacji kategorii czynników (dotyczących państwa i jego środowiska bezpieczeństwa), a następnie ich ekstrapolacja oraz projektowanie z wykorzystaniem konkretnych metod badawczych (s. 14).

Biorąc powyższe pod uwagę w rozdziale czwartym Habilitantka, sformułowała dwa ciekawe problemy badawcze:

- jakie zagrożenia i szanse ujawnić się mogą w związku ze zmianami zachodzącymi w środowisku bezpieczeństwa Polski w okresie prognozy 2025–2040?
- jakie siły i słabości państwa występują obecnie i które z nich wystąpić mogą w zakładanym okresie prognozy w latach 2025–2040?

Habilitantka wyspecyfikowała zagrożenia i szanse oraz mocne i słabe strony państwa w trzech sferach: socjosferze, technosferze i biosferze, a także ukazała związki pomiędzy tymi czynnikami. Przy czym w tabeli 4.1 (s. 87, 88) oraz w tabeli 4.2 (s. 90, 91) przedstawiła wyniki wielokryterialnej macierzy redukcji zagrożeń i szans w przyjętej perspektywie czasowej, co umożliwiło identyfikację odporności państwa na zagrożenia lub zdolności wykorzystania danych szans w przyjętej perspektywie czasowej. Natomiast rozwiązanie drugiego problemu Habilitantka przedstawiła w postaci rozkładu mocnych i słabych stron państwa z uwzględnieniem zmian w kolejnych okresach prognozy, odrębnie dla każdej z trzech sfer (rys. 4.3 s. 93).

Habilitantka wykorzystując dość prostą metodę analizy strategicznej (metodę TOWS), dokonała agregacji otrzymanych wyników, co w efekcie umożliwiło przedstawienie zbioru kluczowych czterech grup czynników bazowych (zagrożeń i szans oraz mocnych i słabych stron) stanowiącego podstawę dalszych prac planistycznych w dziedzinie bezpieczeństwa (s. 97.).

Ciekawym wątkiem jest wykorzystanie metody grupowania danych (analizy skupień przy wykorzystaniu metody k-średnich), jako procedury klastrowania obszernych grup badanych kategorii czynników. Oczywiście, (jak podkreśliła Habilitantka) wskazana metoda miała uproszczony charakter, bowiem z grupy zagrożeń i szans wybrała reprezentatywną grupę tylko 30 czynników. Tym niemniej uważam, że na potrzeby zrozumienia istoty tej metody do porządkowania dużych zbiorów danych jest to wystarczające. Sednem postępowania jest bowiem zrozumienie jak wykorzystać taką metodę do redukcji obszernych klas czynników (zagrożeń i szans) i ich opisanie na zbiorze interesów narodowych, co w konsekwencji ułatwia wskazanie

celów polityki bezpieczeństwa państwa. Co ciekawe, w zderzeniu z zapisami strategii bezpieczeństwa narodowego z 2007r, 2014 i 2020 r. została ukazana praktyczna użyteczność tej metody badawczej.

Z kolei w rozdziale piątym, również w sposób praktyczny Habilitantka przedstawiła procedurę projektowania warunków środowiska bezpieczeństwa państwa, tym razem z wykorzystaniem metody idealizacji i stopniowej konkretyzacji. Uzyskane wyniki badań - prognozowane i projektowane warunki funkcjonowania państwa w złożonym, nieprzewidywalnym i zmiennym otoczeniu - umożliwiły Habilitantce przedstawienie logicznej procedury formułowania celu polityki bezpieczeństwa (tabela 5.3, s. 148). Z kolei struktura całego procesu planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa z wykorzystaniem prognozowania i projektowania została zaprezentowana w tabeli 6.1 (s. 159). Cały rozdział szósty dzieła został w pełni poświęcony na przedstawienie koncepcji modelu metody planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa przy wykorzystaniu prognozowania i projektowania jako narzędzi analizy strategicznej (rysunek 6.6, s. 161).

Pragnę podkreślić, że zaproponowany schemat postępowania w procesie planowania strategicznego bezpieczeństwa jest dla mnie logiczny i kompleksowy. Zawiera on tradycyjne elementy postępowania (jak diagnoza czy prognoza na etapie analizy strategicznej). Oczywiście zawsze efektem końcowym takiego procesu jest opracowanie i wdrożenie strategii. W zaproponowanej nowej procedurze wyróżnić jednak pragnę trzy istotne etapy. Po pierwsze jest to etap dotyczący projektowania zbioru czynników istotnych dla badanego procesu z uwzględnieniem wizji państwa, a także potrzeb i utrwalonych wartości społecznych oraz przeprowadzenie procedury idealizacji i stopniowej konkretyzacji. Po drugie wyróżnić należy etap projektowania czynników określających przyszłe stany pożądane, zgodnie z wartościami zaakceptowanymi w danym społeczeństwie, a po trzecie etap opracowania bazy informacyjnej na potrzeby planowania strategicznego, jako zredukowany zbiór czynników bazowych w procesie planowania uwzględniającej zarówno warunki prognozowane, jak i projektowane. Te trzy etapy oznaczone jako etap 7, 8 i 9 w tabeli 6.1 uznaję za istotny wkład w udoskonalenie procedury planowania bezpieczeństwa, w tym opracowania strategii bezpieczeństwa odpowiadającej potrzebom państwa w złożonym, nieprzewidywalnym i zmiennym środowisku.

Na zakończenie pragnę podkreślić, że w opiniowanym dziele przyjęty problem badawczy dotyczący procesu planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa, stanowił podstawę do zastosowania całego spektrum metod badawczych oraz wniosków i rekomendacji w procesie tworzenia strategii bezpieczeństwa narodowego, co jest szczególnie ważne dla teorii, a zwłaszcza praktyki nauk o bezpieczeństwie. Przedstawiona przez Habilitantkę propozycja zastosowania metody idealizacji i stopniowej konkretyzacji w rozwiązywaniu złożonych problemów bezpieczeństwa poprzez wykorzystanie wyników projekcji w procesie planowania strategicznego może być bardzo pomocna dla wszystkich praktyków zajmujących się tworzeniem strategii bezpieczeństwa narodowego. Przy czym Habilitantka świadomie zastosowała w całym dziele aż 437 razy odsyłacze (przypisy źródłowe) do bogatej literatury w zakresie planowania,

projektowania, czy prognozowania lub wykorzystywanych metod badawczych, co jest dodatkowym atutem tego dzieła.

W mojej ocenie, zaproponowany przez Habilitantkę konceptualny model metody planowania strategicznego wnosi istotny wkład w rozwój procesu planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa w warunkach zmienności, złożoności i nieprzewidywalności środowiska, w którym państwo funkcjonuje. Jestem głęboko przekonany, że adaptacja zaproponowanych konkretnych metod, technik i narzędzi badawczych w procesie planowania strategicznego przyczyni się do poprawy procesu planowania wielu dokumentów strategicznych w dziedzinie bezpieczeństwa, w tym w szczególności nowych wersji strategii bezpieczeństwa narodowego.

Podsumowując ocenę wskazanego przez Habilitantkę osiągnięcia naukowego, tj. monografii pt. „Projektowanie jako narzędzie planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa”, stwierdzam, że stanowi ono znaczny wkład w rozwój nauk o bezpieczeństwie.

4. Ocena pozostałej aktywności naukowej, dydaktycznej, publicystycznej

Ocena pozostałej aktywności naukowej, dydaktycznej, publicystycznej została dokonana na podstawie przedstawionych przez Habilitantkę dokumentów, tj. „Autoreferatu przedstawiającego opis kariery zawodowej i aktywności naukowej w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie” oraz „Wykazu osiągnięć naukowych albo artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o bezpieczeństwie”.

Dorobek naukowy Habilitantki jest dość bogaty i zróżnicowany. Na ten dorobek składa się łącznie 39 pozycji. Przed uzyskaniem tytułu doktora dorobek stanowiło 10 pozycji, w tym:

- 1 monografia,
- 3 rozdziały w monografii naukowej (w tym 1 współautorski),
- 6 artykułów naukowych (w tym 3 współautorskie).

Po uzyskaniu stopnia doktora, na dorobek Habilitantki składają się:

- dwie autorskie monografie (w tym jedna wskazana jako główne osiągnięcie naukowe);
- 3 monografie wieloautorskie;
- 1 monografia wydana pod redakcją naukową;
- 8 rozdziałów w monografii naukowej (w tym 4 jako współautorka);
- 15 artykułów naukowych (w tym 8 jako współautorka);
- 6 wystąpień na konferencjach międzynarodowych i seminariach naukowych;
- 6 wygłoszonych wykładów eksperckich.

Aktywność naukowa Pani dr Justyny Jurczak koncentruje się wokół dwóch obszarów tematycznych. Pierwszy dotyczy roli Policji w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania zjawisku mowy nienawiści (symbole, gesty, hasła) prezentowanej podczas meczów piłki nożnej (bezpieczeństwo imprez masowych), co jest naturalną pochodną zainteresowań na wstępnym etapie rozwoju naukowego. Drugi obszar dotyczy planowania strategicznego i projektowania w dziedzinie bezpieczeństwa, co jest efektem realizowania badań w ramach aktualnego rozwoju

naukowego. Chciałbym tu podkreślić, że obydwie obszary wcale się nie wykluczają. Habilitantka doskonale potrafi łączyć swoją aktywność w obu tych obszarach badawczych.

Habilitantka swoje monografie wydawała w wydawnictwie Difin. Wcale mnie to nie dziwi, bo to wydawnictwo znajduje się w ministerialnym wykazie wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe i specjalizuje się w publikacjach głównie z zakresu nauk społecznych, a w środowisku przedstawicieli nauk o bezpieczeństwie jest rozpoznawalnym i uznanym miejscem wydawania monografii.

Z kolei rozdziały w monografiach znajdują się w publikacja wydawanych przez:

- wydawnictwo Difin,
- Wydawnictwo Akademii Policji w Szczytnie,
- Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach;
- Instytut Wydawniczy EuroPrawo;
- Wydawnictwo Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Lądowych imienia generała Tadeusza Kościuszki (obecnie Akademii Wojsk Lądowych);
- Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Z racji swojego zatrudnienia Habilitantka publikowała swoje artykuły naukowe głównie w czasopiśmie „Przegląd Policyjny”, czy „Internal Security” (Wydawnictwa Akademii Policyjnej w Szczytnie), co jest naturalnym efektem jej pracy zawodowej. Na szczególne podkreślenie zasługuje jednakże wydawanie publikacji w wydawnictwach zagranicznych, w tym .m.in.:

- wydawnictwie Springer, które jest drugim największym na świecie wydawcą czasopism z dziedziny nauki, technologii i medycyny;
- czasopiśmie naukowym „Democracy and Security”, które jest wydawane przez wydawnictwo Routledge uznawanego za największego globalnego wydawcę akademickiego w dziedzinie nauk humanistycznych i społecznych;
- czasopiśmie naukowym "Юридичний вісник. Повітряне і космічне право" (Wiadomości Prawne. Prawo lotnicze i kosmiczne) wydawane jest przez Narodowy Uniwersytet Lotniczy w Kijowie;

Warto podkreślić również fakt zamieszczania publikacji przez Habilitantkę w anglojęzycznym czasopiśmie Security Forum wydawanym przez Akademię WSB, czy w czasopiśmie „Journal of Modern Science” wydawanych przez Akademię Nauk Stosowanych WSGE im. A. De Gasperi w Józefowie (czasopismo to znajduje się w bazie danych MIAR (Information Matrix for Journal Analysis), która w Hiszpanii służy do analizy i oceny jakości czasopism).

Habilitantka, jako przedstawicielka renomowanej polskiej Akademii Policji w Szczytnie, współpracowała z przedstawicielami zagranicznych uczelni działających na rzecz bezpieczeństwa, takich jak:

- Universitat Politècnica de Valencia w Hiszpanii,
- University of Stuttgart w Niemczech,
- Queen Mary University of London w Wielkiej Brytanii,

- Narodowa Akademia Policji w Avila w Hiszpanii,
- German Police University w Niemczech,
- Police Academy of Latvia w Łotwie,
- Academy of the Ministry of the Interior w Bułgarii.

Współpraca zawodowa realizowana była także w gronie teoretyków i praktyków policyjnych z takich krajów jak:

- Hiszpania - Cuerpo Nacional de Policia — CNP,
- Francja - Direction Generale de la Police Nationale — D.G.P.N,
- Wielkiej Brytanii - Metropolitan Police Service — MetPO,
- Irlandia - Police Service of Northern Ireland,
- Rumunia - Inspectoratul General al Politiei Romane.

Na podkreślenie zasługuje również realizacja współpracy z przedstawicielami ministerstw spraw wewnętrznych z Włochy, Austrii, Wielkiej Brytanii czy Portugalii, a także takich instytucji prowadzących badania w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego jak EUROPOL, United Nations Interregional Crime and Justice Research Institute — UNICRI z Włoch czy Center for Security Studies – KEMEA z Grecji.

Dokonując analizy wykazu publikowanych rozdziałów w monografiach naukowych czy artykułów naukowych, pragnę podkreślić również dużą aktywność Habilitantki w pracach zespołowych w procesie powstawania prac naukowych. Świadczyć o tym mogą nie tylko cztery rozdziały w monografiach wieloautorskich, ale również współautorstwo kolejnych czterech rozdziałów w takich publikacjach. Współpraca naukowa widoczna jest również w procesie zespołowego opracowania ośmiu artykułów naukowych. Zakres tematyczny tych prac świadczy o wiodącej roli Habilitantki w procesie powstawania współautorskich prac naukowych.

W mojej ocenie tak zróżnicowane miejsca publikacji dorobku naukowego niewątpliwie wskazują na istotną aktywnością naukową Habilitantki. Sprzyja to rozpowszechnianiu informacji o jej osiągnięciach naukowych, ale wskazuje również na uznanie ze strony renomowanych czasopism i wydawnictw z wielu uczelni, instytucji naukowych, w tym zagranicznych.

Istotna aktywność naukowa dotyczy również udziału w projektach badawczych. Jeszcze przed doktoratem pełniła funkcję członka zespołu reprezentującego Wyższą Szkołę Policji w Szczytnie (jako wykonawcy) w projekcie THE HOUSE (ang. The European House of Major Events Security, 7 Program Ramowy UE, którego celem było zwiększenie poziomu bezpieczeństwa podczas masowych imprez poprzez wspieranie współpracy międzynarodowej, wymianę informacji oraz rozwój innowacyjnych metod ochrony.

Po obronie pracy doktorskiej, Habilitantka uczestniczyła w projekcie SECTOR (ang. Secure European Common Information Space for the Interoperability of First Responders and Police Authorities, w którym w latach 2014-2017 pełniła funkcję członka zespołu reprezentującego Wyższą Szkołę Policji w Szczytnie (jako wykonawcy). Celem tego projektu było stworzenie bezpiecznej, wspólnej przestrzeni informacyjnej oraz poprawa interoperacyjności systemów łączności dla policji i służb ratunkowych w Europie, co powinno ułatwić współpracę

transgraniczną. Projekt realizowany był w ramach programu ramowego UE Horyzont 2020, który wspierał badania i innowacje w latach 2014–2020.

Z kolei od 2019 r. w ramach ówczesnej Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie Habilitantka pełniła funkcję członka zespołu projektu MAGNETO – Multimedia Analysis and Correlation Engine for Organised Crime Prevention and Investigation (pol. System analizy i korelacji danych multimedialnych do zapobiegania przestępczości zorganizowanej i prowadzenia dochodzeń). W latach 2020-2021 była kierownikiem tego projektu. Projekt odpowiadał na istotne potrzeby organów ścigania w walce z terroryzmem i zorganizowaną przestępczością, związanymi z ogromnymi ilościami, heterogenicznością i fragmentacją danych, które funkcjonariusze muszą przeanalizować dla celów zapobiegania, prowadzenia dochodzeń i efektywnego ścigania przestępstw. Projekt był współfinansowany w ramach programu Unii Europejskiej „Horyzont 2020”.

Godnym podkreślenia jest również 2-tygodniowy staż naukowy odbyty w 2013 r. w Toyo University w Tokio w Japonii. Jego głównym celem było zapoznanie się z procesami komercjalizacji wyników badań naukowych, transferem wiedzy i technologii, a także podniesienie umiejętności w zakresie implementacji rynkowej rezultatów prac badawczych i współpracy z przedsiębiorstwami.

Habilitantka swoją aktywność naukową realizowała również w ramach programów ERASMUS i ERASMUS+. Przed doktoratem zrealizowała dwie wizyty studyjne w Litwie (Kaisiadorys) i Wielkiej Brytanii (Cambridge) oraz dwie wizyty po doktoracie: w Wielkiej Brytanii (Leicester) oraz w Hiszpanii (Madryt-Avila).

Oceniając informacje zawarte w autoreferacie o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzujących naukę stwierdzam, że Habilitantka wyjątkowo aktywnie włączyła się w nurt nie tylko pracy dydaktycznej, ale również organizacyjnej Akademii Policji w Szczytnie. Warto podkreślić, że ta uczelnia jest od początku podstawowym miejscem pracy, gdzie Habilitantka z powodzeniem łączy obowiązki dydaktyczne z działalnością organizacyjną na rzecz Uczelni, a także złożonym procesem realizowania badań naukowych. Przy czym realizowana działalność dydaktyczna pozostaje w bezpośrednim związku z prowadzoną działalnością naukową.

W związku z dużym zainteresowaniem problematyką bezpieczeństwa podczas imprez masowych (szczególnie meczów piłkarskich) Habilitantka, jako ekspert Wyższej Szkoły policji w Szczytnie przeprowadziła szereg wykładów oraz warsztatów praktycznych z tego obszaru. Popularyzując wyniki badań naukowych uczestniczyła również w licznych seminariach i konferencjach naukowych poświęconych problematyce mowy nienawiści w sporcie i roli Policji w zakresie jej zwalczania oraz przeciwdziałania temu zjawisku (szczegółowy wykaz tych aktywności zawarty jest w autoreferacie na stronach 15-16).

Podkreślić należy, że Habilitantka systematycznie starała się podnosić własne kwalifikacje zawodowe, kompetencje dydaktyczne oraz umiejętności niezbędne do wykonywania zawodu nauczyciela akademickiego. Szczegółowy wykaz szkoleń i wizyt studyjnych, zarówno krajowych, jak i międzynarodowych znajduje się na s. 17 autoreferatu.

Od roku 2019 zauważalny jest wzrost zainteresowania Habilitantki problematyką strategicznego zarządzania bezpieczeństwem, w tym planowania i projektowania strategicznego. W efekcie aktualna aktywność naukowa Habilitantki dotyczy głównie tego obszaru nauki.

Habilitantka pełniła również funkcję promotora pomocniczego w trzech przewodach doktorskich (w 2017, 2019 oraz 2022 roku).

Do istotnej działalności organizacyjnej realizowanej na rzecz Akademii Policji w Szczytnie zaliczyć należy pełnienie przez Habilitantkę funkcji prodziekana do spraw studenckich. Pełniąc tą funkcję koordynowała opracowanie raportu samooceny w związku z oceną programową przeprowadzoną przez Polską Komisję Akredytacyjną na kierunkach: bezpieczeństwo wewnętrzne i kryminologia. Aktywnie włączała się również w proces angażowania studentów w nurt badań naukowych i kreowania relacji z otoczeniem społecznym i gospodarczym. Doświadczenie Habilitantki z tego okresu owocuje w obecnym jej zaangażowaniu w pracach Polskiej Komisji Akredytacyjnej (jako ekspert w pierwszym zespole nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie).

W ramach działalności organizacyjnej na rzecz Uczelni Habilitantka pełniła szereg funkcji przewodniczącego, zastępcy przewodniczącego, sekretarza, członka nieetatowych zespołów zadaniowych oraz pełnomocnika dziekana w wielu komisjach i zespołach zadaniowych - szczegółowy wykaz tych aktywności znajduje się w autoreferacie na s. 18-26.

Warto podkreślić również zaangażowanie Habilitantki w działalność redakcyjną. W latach 2011-2017 pełniła funkcję asystenta redaktora naczelnego czasopisma „Internal Security” wydawanego wówczas przez Wyższą Szkołę Policji w Szczytnie, a w latach 2017-2019 była członkiem kolegium redakcyjnego czasopisma „European Law Enforcement Research Bulletin” wydawanego przez CEPOL.

Oceniając przedstawione osiągnięcia dydaktyczne, organizacyjne i popularyzujące naukę stwierdzam, że Pani dr Justyna Jurczak aktywnie angażowała się w działalność organizacyjną na rzecz Akademii Policji w Szczytnie. Godne podkreślenia jest jej zaangażowanie w działalność edukacyjną i promującą naukę, co pozytywnie wpływa na szerzenie wiedzy o teorii i praktyce nauk o bezpieczeństwie.

Nie dziwi mnie fakt, że za osiągnięcia naukowe oraz osiągnięcia na rzecz rozwoju, promocji i kształtowania wizerunku Uczelni była wielokrotnie wyróżniona nagrodą Komendanta-Rektora Akademii Policji w Szczytnie. Za działalność naukową otrzymała także w listopadzie 2015 r. stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla wybitnych młodych naukowców na lata 2015-2018.

Analizując przedstawione w autoreferacie dane naukometryczne należy stwierdzić że:

- po uzyskaniu stopnia doktora dorobek publikacyjny Habilitantki składa się z 29 publikacji o sumarycznej liczbie (MNiSW) 1014 punktów;
- według bazy Google Scholar liczba cytowań publikacji wynosi 54;
- wskaźnik bibliometryczny Impact Factor wynosi 0,8, natomiast Indeks Hirscha wynosi 5.

Odnosząc się do ww. wskaźników mogę stwierdzić, że rozpoznawalność dorobku naukowego Pani dr Justyny Jurczak jest zadowalająca. Dorobek ten charakteryzuje się konsekwencją tematyczną i prezentowaniem wyników badań nie tylko na forum krajowym, ale również podczas międzynarodowej współpracy. O wartości merytorycznej dorobku Habilitantki świadczy również ilość zdobywanych punktów MNiSW (średnio ok. 100 rocznie) za recenzowane publikacje naukowe wydawane w czasopiśmie i wydawnictwach znajdujących się na listach MNiSW, co ma wymierny wydzźwięk w środowisku akademickim.

Reasumując, z dokonanej analizy i oceny pozostałej aktywności naukowej, dydaktycznej, publicystycznej Pani dr Justyny Jurczak wyłaniają się następujące wnioski. Po pierwsze podkreślić należy systematyczną i aktywną działalność naukową w całym okresie po uzyskaniu stopnia doktora. Na tą aktywność Habilitantki składa się także bierny udział w 8 konferencjach i seminariach naukowych oraz udział w 7 komitetach organizacyjnych i naukowych konferencji krajowych lub międzynarodowych. Po drugie, na jej dorobek składa się nie tylko samodzielna praca naukowa, ale również praca w zespole, co jest szczególnie cenne w kontekście wymiany myśli i poglądów, a owocuje w publikacjach współautorskich krajowych i zagranicznych. Wart uwagi jest także udział w projektach badawczych (naukowych).

Analiza przedstawionego wykazu dorobku naukowego pozwala na stwierdzenie, że Habilitantka wykazała się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni oraz instytucjach (krajowych i międzynarodowych) zajmujących się badaniem zjawiska bezpieczeństwa wewnętrznego państwa.

5. Końcowa konkluzja i ocena

Ja, niżej podpisany stwierdzam, że recenzowane osiągnięcia dr Justyny Jurczak spełniają wymagania przesłanek, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, 1871, 1897 oraz Dz. U. z 2025 r. poz. 619, 620, 621, 622, 1162) i wnioskuję do RADY DYSCYPLINY NAUKOWEJ NAUKI O BEZPIECZEŃSTWIE AKADEMII WSB o dopuszczenie dr Justyny Jurczak do dalszych etapów postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie.

.....
podpis

